

nameravala vlada na Češkem, pomeni pravo podjarmljenje Češkega naroda Nemcem na ljubo. Proti vladi, ki hoče to, borili se bodo vedno Čehi. Poljak Javorski je izjavil, da se drži tudi on in njegovi tovariši avtonomističnega stališča, da pa priznavajo popolnoma vladi, da je treba nekoliko premirja v narodno-političnem pogledu ter pečati se najprej z narodno-gospodarskimi rečmi, katere prestolni govor posebno poudarja. Poljaki hočejo podpirati vlado, katerej ne odrekajo dobre volje, za nje kaj koristnega storiti, njim bode dober zaveznik vsakdor, ki jim bode pomagal doseči to, kar želejo. Ciani, zastopnik južnih Tirolcev, se je nekako pritoževal o nenadnem zaključku zadnjega zasedanja tirolskega deželnega zbora, v katerem se je imelo posvetovati o predlogu glede razdelitve uprave med italijansko in nemško Tirolsko. Razdelitev te uprave je neobhodno potrebna, ker so gospodarske in druge razmere obojih delov Tirolske jako različne. Pa priporoča vladi to razdelitev. Poslanec Menger polemizuje v imenu nemške levice proti dr. Gregru. Oporeka, da bi imela njegova stranka ponemčevalne namene. Češko državno pravo imenuje kar naravnost nesmisel, Če se je levica približala vladi, storila je to, ker se je levici približala tudi vlada z nekaterimi izjavami, med katerimi je ena najpoglavitejših ona iz leta 1889, glede češkega državnega prava. Zbližanje med Nemci in Poljaki zdi se govorniku popolnoma naravno, ker imajo eni in drugi skupnega mogočnega sovražnika v Rusiji. — Naš poslanec Šuklje konstatuje prevrat državnozbornega položaja. Pravi, da ni bilo finančno stanje v Avstriji nikdar ugodnejše, odkar se je začelo ustanovno življenje. Z vsebino dr. Gregrovega govora se noče pečati ponatančneje, omenja samo, da pozdravlja on, kakor tudi njegovi tovariši nekatere odstavke omenjenega govora z veseljem in simpatijo. Slovenci so čutili s Čehi vedno onako. K temu čustvovorju jih sili krvno sorodstvo, pa tudi sličnost interesov. Samo z načinom se ne ujema popolnoma, s katerim mislijo sedanji postavni zastopniki češkega naroda priti do smotra. Popolnoma opustiti političnih in narodnih vprašanj ne mislijo niti Slovenci, da se pa strinjajo z nameni prestolnega govora, da bi se ne tirala narodnostna nasprotstva do skrajnosti. Govornik omenja, da je potrebno, da se na Koroškem predrugačijo šolske razmere, česar ne zahteva le narodna ravnopravnost, ampak tudi pedagoški oziri. V Trstu bi bila pa potrebna strokovna šola za kamnoseke iz okolice. Končno pravi Šuklje, da bode postopanje slovenskih zastopnikov nasproti vladi odvisno od tega, kako se bode ona vedla glede njih želj in zahtev. Češke prejšnje zastopnike je češki narod po krivici obsodil s tem, da jih ni volil več v državni zbor ter jim tako odvzel zaupanje. Ako bi mi odnehali odločno zahtevali, da izpolni vlada opravičene želje ter našemu narodu da to, kar mu gre po postavi, storili bi naši volilci popolnoma prav, ako bi nas ne volili več, nje-

govo nezaupanje v nas bilo bi opravičeno. On in njegovi tovariši bodo glasovali sicer še za predloženi državni proračun.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Vabilo na XXVI. redni veliki zbor „Matice Slovenske“ v sredo dne 1. julija ob ½ 5. uri popoldne v mestni dvorani. Vrsta razpravam: 1.) Predsednikov ogovor. 2.) Račun o društvenem novčnem gospodarstvu v dobi od 1. januarja do 31. decembra 1890. l. 3.) Volitev treh računskih presojevalcev. (§ 9. a dr. pravil). 4.) Proračun za l. 1892. 5.) Letno poročilo o odborovem delovanju v dobi od 1. junija 1890. do 31. maja 1891. l. 6.) Dopolnilna volitev društvenih odbornikov. *) 7.) Posamezni nasveti in predlogi.

— Iz računov „Matice Slovenske“ za leto 1890. posnemamo, da znaša društvena imovina konec minolega leta 53.824 gld. 21 ½ kr. Konec leta 1889. je bilo imovine 51.908 gld. 53 kr., torej se je povečala preteklo leto za 1915 gld. 68 ½ kr.

— Slovensko podporno pisateljsko društvo v Ljubljani je sklenilo ploščo vzdati na hiši, v kateri je bival ter umrl oče Slovencev, nepozabni dr. Janez vitez Bleiweis Trsteniški, ter jo odkriti dne 12. julija t. l. Pri tej slavnosti bodo sodelovala vsa narodna društva Ljubljanska.

— Pevski zbor „Glasbene Matice“ napravi dne 21. t. m. izlet v Bled. Za ta izlet bode prirejen poseben vlak, ki odide iz Ljubljane jutraj ob 5. uri 20 minut ter se vrne zvečer ob 9. uri iz Lesec v Ljubljano. Vozni listi se dobivajo pri g. J. Pavlinu na Marijinem trgu v Ljubljani, in sicer za vožnjo tje in nazaj v I. razredu po 2 gld. 40 kr., v II. po 1 gld. 60 kr. in v III. po 80 kr.

— Poseben vlak iz Ljubljane v Prago odide za gotovo dne 26. t. m.

— Na krojaško-obrtnem učilišči v Ljubljani, koncesijonovanem po c. kr. deželni vladi, prično se tekom prihodnjega meseca tečaji za pouk o prikrojevanji moških in ženskih oblačil. Tečaji za n oške krojače trajali bodo 3—4 tedne, za dame pa 2—3 tedne. Oglasila vzprejema in natančnejša pojasnila daje vodstvo učilišča pod naslovom: M. K u n c, Ljubljana.

*) Vsled smrti, odpovedi in po § 12. dr. pravil imajo letos izstopiti iz odbora: Gg. Flis Ivan, dr. Gregorčič Anton, Gregorčič Simon, Hubad Franc, Kržič Anton, † dr. Poklukar J., dr. Požar Lovro, Robič Luka, Šubic Ivan, Wiesthaler Franc. V odboru pa še ostanejo: Gg. Bartel Anton, dr. Dolenc Hinko, Grasselli Peter, dr. Jarc Anton, Kersnik Janko, Koblar Anton, Levec Franc, dr. Lampe Franc, dr. Lesar Josip, Majciger Ivan, Marn Josip, Navratil Ivan, Pleteršnik Maks, Praprotnik And., Rutar Simon, Senekovič And., dr. Serbec Josip, dr. Sket Jakob, Stegnar Feliks, Svetec Luka, Šuklje Franc, Šuman Josip, dr. Šust Ivan, dr. Tavčar Ivan, Tomšič Ivan, Vavrū Ivan, Vilhar Ivan, Zupančič A., Zupančič Vilibald in dr. Zupanec Jernej.

— **Železnica Divača-Skofja Loka.** Minoli teden so prišli v Postojino inženjerji, ki bodo po nalogu glavnega vodstva državnih železnic pregledali in svet, izmerili po katerem naj bi se gradila železnica iz Divače v Škofjo Loko.

— **Društvo slovenskih velikošolcev v Gradci** je napravilo dne 7. t. m. izlet v Ljutomer, kjer so bili prav prijazno vzprejeti. Veselice, katero so vseučilišniki priredili ob tej priliki, udeležilo se je prav mnogo občinstva domačega, pa tudi iz okolice.

— **Sestra Bonaventura Suhač** je umrla dne 10. junija v Mariboru pri čč. šolskih sestrah, 38 let stara. Pokojnica je bila vzgledna učiteljica in tudi slovenska pesnica. Nekatero njene pesmi so bile objavljene v „Danici“, v „Domu in Svetu“ in v „Drobtinicah.“ Poučevala je dolgo časa na dekliški šoli šolskih sester v Mariboru in na dekliški šoli Celjske okolice v Celji. Zadnji čas je pa bila voditeljica šoli čč. šolskih sester v Mariboru ter učila slovenščino na ženskem učiteljski. Naj počiva v miru!

— **V Ilovici pri Rudniku** so našli dne 6. t. m., ko so kopali šoto, starodavno 8.60 m/ dolgo in 1.6 m/ široko ladijo, iztesano iz hrastovega debla. Prenesli so jo v deželni muzej, kjer si jo lahko ogleda vsakdo na dvorišči.

— **Odprava Tržaške proste luke.** „Triester Zeitung“ je zvedela z Dunaja ugodno vest za prodajalce na drobno, namreč da jim ne bode treba plačati dodatne carine za inozemsko blago, katero imajo uže v svojih zalogah. Ta olajšava se je dovolila na željo, izraženo na Najvišem mestu.

— **Trtna uš.** V Strmci blizu Ljutomera so našli v Goricah gosp. dr. Pongratza trtno uš. Tudi v neki Dornberški podobčini na Goriškem se je pokazal ta nevarni mrčes. Ne moremo zamolčati nekaterih opomenj, ko poročamo našim čitateljem te žalostne vesti. Navadno je čitati po časopisih, ki poročajo o trtni uši, še dostavek: Oblasti so dale pregledati pristojnim organom poškodovane vinograde, da ukrenejo na podlogi teh pozvedeb vse ono, kar je potrebno, da se ne razširi trtna uš. Mi poznamo na Goriškem Vipavskem nekaj krajev, po katerih se je trtna uš pojavila uže pred dvema letoma. Pristojni organi so sicer prišli na lice mesta, konstatovali tudi ta dogodek, ali pri tem je ostalo tudi do danes. Nam niso sicer natanko znani predpisi v tem oziru, niti ne vemo, koliko časa treba, da preteče med konstatovanjem trtne uši pa med drugimi nadaljnimi ukrepi glede uničevanja, oziroma omejitve te nevarnosti — samo toliko smo pa popolnoma prepričani, da se s samim konstatovanjem ne uniči trtna uš.

— **Meso.** Leta 1890. so poklali v Gradci 21.105 volov in krav, 34.879 telet, 75.937 svinj in 5402 ovac. Vrhu tega so pa snedli v tem mestu 8 milijonov jajec.

— **Okrajna bolniška blagajnica ljubljanska.** Tiskani posnetki iz pravil okrajne bolniške blagajne po-

slali so se v več izvodih vže opetovano gg. delodajalcem v svrhu, da jih razdele mej svoje delojemalce. Vender pa se množe vprašanja glede na ravnanje v slučajih obolelosti in družih slučajih, tičočih se določil okrajne bolniške blagajnice, kar opravičuje dvom, da gg. delodajalci niso vselej delojemalcem vročili dotičnega pojasnjujočega tiskanega posnetka. Načelstvo okrajne bolniške blagajne torej še jedenkrat opozarja gg. delojemalce na naslednje predpise štatuta, po katerih se jim je ravnati v slučajih obolelosti in ki pojasnjujejo splošne glavnejše točke: ad § 7: Vsakemu delojemalcu izroči se takoj po vstopu v delo „Izkaznica“, katero naj varno hrani; isto mora pokazati dotičnemu blagajničnemu zdravniku v slučaju obolelosti. — ad § 10: Delodajalca dolžnost je, delojemalcu na željo pokazati „Vplačilno knjižico“, da se slednji uveri, je li zglašen pri okrajni bolniški blagajni ali ne, in se more tudi uveriti o istinitosti predpisanega mesečnega prispevka. V slučajih obolelosti vroči dotičniku okrajna bolniška blagajna bolniški list, blagajnični zdravnik pa proti izkazu bolniškega lista bolniško potrdilo, katero naj oboleli takoj vroči v blagajničnem uradu dotičnemu blagajniku, ne pa šele pri prejemu bolniščine. Vstop v bolnico določi le blagajnični zdravnik; izjema dovoljena je le tedaj, ako je nevarnost za obolelega opasna. V petek, najkasneje v soboto dopoldne naj si oboleli pri zdravniku oskrbi odrezek (kupon), katerega izroči v soboto popoldne blagajničnemu blagajniku, da mu izplača podporo. — Bolnik se mora povsem naredbam blagajničnega zdravnika brez ugovora podrediti; ako torej blagajnični zdravnik izrecno ne dovoli izprehoda obolelemu, v to nastavljeni nadzornik pa dotičnika zasači na ulici ali ne dobi obolelega doma, blagajnica v takem slučaju zabrani izplačanje bolniščine. Isto tako sme oboleli delokrožje ljubljanske okrajne bolniške blagajnice v svrhu zdravljenja prekoračiti le tedaj, ako se izkaže s pismenim privoljenjem blagajničnega zdravnika. Bolniki, ki vsled bolezni ne morejo osebno naznaniti, da so oboleli, smejo to storiti po tretji osebi, isto tako smejo poslati kogar kolisibodi po bolniški list in bolniščino. Ako se obolelemu izplačanje podpore iz tehtnih vzrokov zabrani in to zabranitev blagajnično načelništvo potrdi, more dotičnik vložiti priziv blagajničnemu razsodišču, katero konečno sodbo izreče. Bolniščina izplačuje se ob sobotah popoldne od 2. do 5. ure. Ako je v soboto praznik, izplača se bolniščina v petek, kar se vsakemu pravočasno naznani. Uradne ure, v katerih se prijavljajo oglasi in odglasi in se dajejo sploh bolniško blagajno zadevajoča pojasnila, so ob delavnikih od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih je blagajnični urad strankovnemu prometu zatvorjen. Blagajnični urad je: Sv. Petra cesta št. 9, I. nadstropje v Ljubljani.